దీర్ఘరోగులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యం!

హస్తప్రయోగం, అంగంచిన్నదై అవసరకాలమందు అసంతృప్తి, శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము, హెర్నియా, చర్మవ్యాధులు పోస్టు ద్వారా కూడా వైద్యం చేయబడును. వరిబీజం (బుడ్డ), మూత్ర వ్యాధులు, ఆపరేషన్ లేకుండ. రండి.
డా. దేవర, ఫోన్:551, మార్వాడి గుడివద్ద,తెనాలి,
బ్రాంచి : 9-డి, శివాజీ స్ట్రీట్, మద్రాసు—17.

దేహపుష్టికి ఆరోగ్యానికి
పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
1898 నుండి ప్రసిద్ధి గాంచినది
ఆయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట)లిమిటెడ్
మదరాసు.17.

అమ్మకమునకు ఖాళీ స్థలము
విజయవాడ గాంధీనగరము జ్ఞానోలివు వీధిలోని 310 చదరపు గజముల ఇంటి ఖాళీ స్థలము అమ్మకమునకు సిద్ధముగా ఉన్నది. మంచి పరిసరములలోనూ మంచి సెంటర్ లోనూ ఉన్నది. ఫిలిం డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫీసులకు వ్యాపార తదితర సంస్థలవారికి కూడా అనువైనది. కొనదలచుకున్నవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయవలెను.
బాక్సునెం.48,C/o ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక, గాంధీనగరము, విజయవాడ—520003.

35సం॥ అనుభవం
వరి బీజము బుడ్డలు బీజకుట్లు మొదలగు వ్యాధులకు ఆపరేషన్ లేకుండా గ్యారంటీగా బాగుచేయబడును
రావు అండ్ కో ఆసుపత్రి
గౌలిగూడ సిటీ బస్ డిపో ఎదురుగ,
రామ్ మందిర్ రోడ్, హైదరాబాద్-12 ఆ.ప్ర.
ఆఫీస్ ఫోన్: 42870 ఇంటి ఫోన్: 38544.

ఉమాకాంతాన్ని సస్పెండ్ చేశారు.

'ఎప్పుడు ఏం జరుగుతుందో ఎవరి కెరుక' అన్న లోకోక్తి ఒప్పుకోని వాళ్ళు ఈ సారి ఒప్పుకోవాల్సి వస్తుంది.

ఉమాకాంతం చాలా నిక్కచ్చి మనిషి. సూటిగా పోయే మనస్తత్వం. మనిషి పైకి ఎలా వుంటాడో అతని మనసు కూడా అలాగే వుంటుంది. అందుకే అతనంటే అందరికీ, నమ్మకం, గురీను. అతను అందరితోనూ కలుపుగోలుగా తిరుగుతాడు పై అధికారుల క్కూడా ఉమాకాంతం అంటే ప్రత్యేక అభిమానం.

ఉమాకాంతం చెడును చూసి సహించలేడు. ఆవేశపడతాడు. వీలయినంతవరకు చెడును చూడకుండా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అతను చెడ్డపని ఫలాన్ని చేసాడని ఎవరూ చెప్పలేరు. ఉమాకాంతం లాంటివాడు అటువంటి ఆఫీసులో వుండడానికి తగని మనిషి, ఏ విశ్వమానవ కల్యాణ సంఘంలోనో వుండాల్సిన మనిషి అనుకుంటారు. ఉద్యోగంలో జీతం తప్పించి మరొక పైసా ఆశించని మనిషి. అతను ఆఫీసులో కూర్చుంటే బురద నీళ్ళ మధ్య విచ్చుకున్న తామర పువ్వులా కనిపిస్తాడు.

అటువంటి ఉమాకాంతాన్ని సస్పెండు చేసారనగానే ఆఫీసులో కలకలంబయలుదేరింది.

అతన్ని సస్పెండు చేయడం అన్యాయం అన్నారు చాలామంది. అలా అన్న వాళ్లంతా ఆఫీసు మొత్తం జనాభాని కలుపుకొని మూకుమ్మడిగా ఆఫీసరు గదిలోకి చొరబడ్డారు.

ఆఫీసులో దాదాపు వందమంది జనం. అందరూ ఆఫీసరు గదిలో పట్టక సుమ్మం బయట నిలబడిపోయారు.

అంతమంది జనం గదిలోకి అడుగు పెట్టగానే, రాతిపూట ఒంటరిగా సముద్రంఎదుట నిలబడి ఉవ్వెత్తున లేచిన కెరటాన్ని చూసినంతగా భయపడ్డాడు ఆఫీసరు ఆనందరావు. అందరూ ఆవేశంలో వున్నారని తెలుసు. 'వాళ్లతో జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి' అనుకున్నాడు.

ఒకళ్లు ప్రశ్న వేస్తుంటే మరొకళ్ళు నినాదాలు. వేరొకళ్లు ఆవేశం ప్రదర్శిస్తుంటే ఇంకొకళ్లు ఆందోళన.

అందరి మొహల్లోనూ నిరసన భావం వ్యక్తమయింది.

'ఉమాకాంతాన్ని మీ కన్నా ఎక్కువ అభిమానిస్తాను. అతన్ని నా చేతులతో సస్పెండు చెయ్యాల్సి వచ్చినందుకు విచారిస్తున్నాను. అతను చేసిన పని మంచిదా చెడ్డదా అన్నది ఇప్పుడు ప్రశ్నగాదు. అతను ఆవేశంలో ఏదో చేసాడు. ఆపరిస్థితుల్లో ఎవరైనా అలాగే చెయ్యవచ్చు ననిపిస్తోంది. ఇకపోతే పోలీసువాళ్లు అతన్ని అరెస్టు చేశారు. కాబట్టి నేను సస్పెండు చేయాలి సర్వీసు రూల్సు ప్రకారం. నా సీట్లో మీలో ఏ ఒక్కరు కూర్చున్నా అదేపని చేస్తారు. అయినా ఈ విషయం మీకు తెలియదని నేను అనుకొని చెప్పడంలేదు.' ఆనందరావు గంభీరంగా చెప్పాడు.

అందరూ కాస్త చల్లబడ్డారు.

'ఉమాకాంతం త్వరలో ఆఫీసులో మన మధ్య వుండేందుకు నాకు చేతనయినంతవరకు చేస్తాను. ఈ విషయంలో పై అధికారులతో కూడ మాట్లాడతాను' అన్నాడు.

అందరూ థాంక్సు చెప్పారు, ఆనందరావు నవ్వి వూరుకున్నాడు.

రెండు నిముషాల్లో గదిలోని జనమంతా వెళ్లిపోయారు. ఆనందరావు వూపిరి పీల్చుకున్నాడు.

అంతమంది జనం వచ్చినప్పుడు 'ఏమిటీ గొడవ ? మీరంతా బయటికి నడవండి' అంటే ఎంతగొడవ జరిగివుండేదో వూహించుకున్నాడు. తన తెలివికి తనే సంతోషించాడు—గొడవలేకుండా విషయం ముగిసినందుకు.

పులిలా కనిపించే ఆనందరావును కాసేపు పిల్లిని చేసినందుకు ఆఫీసులో వాళ్లంతా సంతోషపడ్డారు.

* * *

గిరి నాలుగు రోజులు సెలవుపెట్టి వూరెళ్లాడు వాళ్లావిడను తీసుకొని రావడానికి.

సెలవు అయిన తర్వాత ఆరోజు ఆఫీసు కొచ్చాడు. అతను ఆఫీసుకు రాగానే విన్న విషయం ఉమాకాంతాన్ని సస్పెండు చేయడం.

గిరి ఆశ్చర్యం ప్రకటించలేదు. నొచ్చుకోనూలేదు.

ఉమాకాంతం అందరి అభిమానాన్ని

చూరగొన్నా, గిరి అభిమానాన్ని మాత్రం చూరగొనలేక పోయాడు. దానికి కారణం ఒకటే. ఓ రెండునెల్లక్రితం గిరి ఉమాకాంతాన్ని తన బంధువు కేసులో అనుకూలంగా రిపోర్టు రాయమన్నాడు. దానివల్ల యాభైవేల రూపాయలదాకా ఆ బంధువు లాభం పొందుతాడు. కానీ ఉమాకాంతం రాయలేనన్నాడు.

పైగా గిరిని మందలించాడు. అప్పట్నించి ఉమాకాంతం అంటే అతనికి గుర్రు.

ఒక మనిషి శత్రువయినప్పుడు అతను

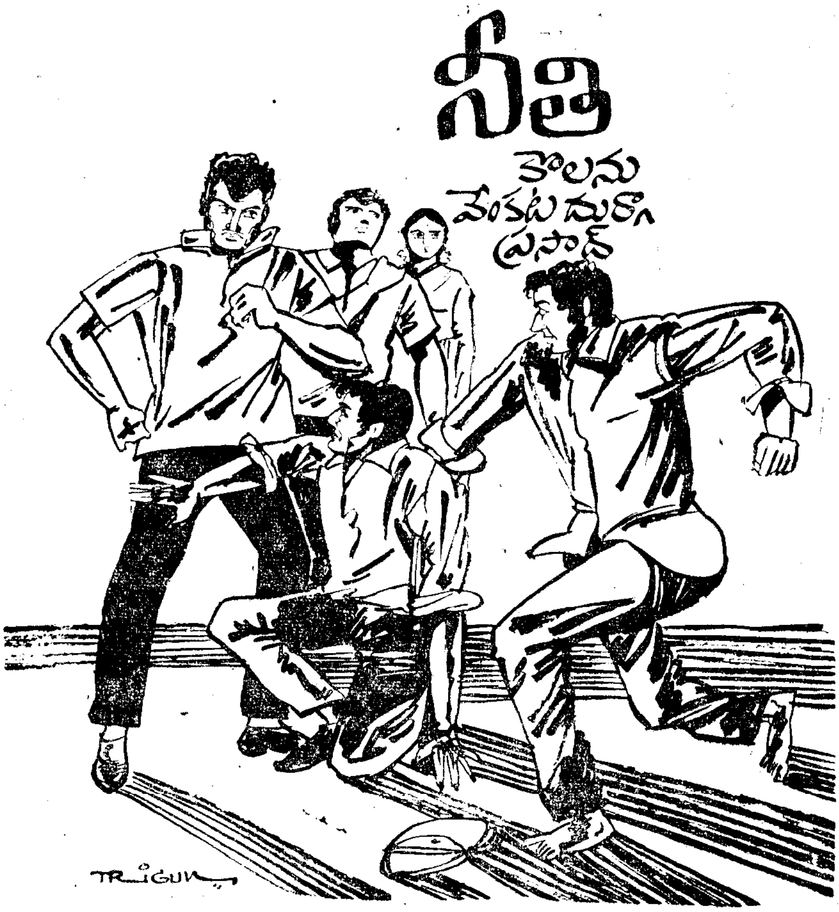

ఏంచేసినా తప్పే అనిపిస్తుంది. గిరికి కూడా ఉమాకాంతందే తప్పు అయివుంటుందని అనుకున్నాడు. లేకపోతే వూరికే పోలీసులెందుకు అరెస్టు చేస్తారు ? అని అతని అభిప్రాయం.

గిరికి అసలు విషయం పూర్తిగా వినాలనిపించింది. కాంటిన్‌లో ప్రకాశరావుని దగ్గర కూర్చోపెట్టుకొని 'ఒక్కొక్కళ్ళూ ఒక్కోరకంగా అనుకుంటున్నారు. అసలు జరిగింది జరిగినట్టుగా చెప్పవోయ్' అనడిగాడు.

ప్రకాశరావు ఏ విషయం చెప్పినా ప్రత్యక్ష సాక్షి అయినట్టు చెప్తాడు. అతనిలో ప్రత్యేకత అదే.

'టీ'చప్పరిస్తూ ప్రకాశం మొదలెట్టాడు.

'మొన్న గురువారం రాత్రి సుమారు పదిగంటల వేళ. మన ఉమాకాంతం వాళ్ళావిడా నడిచి వెళుతున్నారు. విద్యానగర్‌లో వాళ్ళావిడ తరఫు బంధువుల ఇంట్లో భోంచేసి యింటికి బయలుదేరారన్నమాట. ఇల్లు దగ్గరేగదా అని నడక సాగించారు. విద్యానగర్ వంతెన దగ్గరకొచ్చారు. ఇద్దరూ మాట్లాడుకుంటూనే నడుస్తున్నారు. బాగా చీకటిగా వుంది ఆ ప్రాంతం. కరెంటు పోయింది. పది దాటింతర్వాత అటువేపు పెద్ద ట్రాఫిక్ వుండదు. అప్పుడప్పుడూ వచ్చే ఆటోలు, ఒకటి అరా లారీలు, ఒకటి రెండు బస్సులు తప్పించి.

ఇద్దరూ ప్రక్కప్రక్కనే మాట్లాడుకుంటూ నడుస్తున్నారని చెప్పాగదా! ... విద్యానగర్ వంతెన దాటుతుండగా సడెన్‌గా 'టార్చి' వెలుగు ఉమాకాంతం వాళ్ళావిడ మీద పడింది. ఆవిడ వెలుతురును చూడలేక చేతులు మొహానికి కప్పుకుంది. వెలుగు ఆమె మొహంమీద నుండి తప్పుకోలేదు. ఉమాకాంతం 'ఏవిటది ?' అన్నాడు గట్టిగా. జవాబులేదు. నడుస్తున్న ఇద్దరూ ఆగిపోయారు. ఉమాకాంతం కోపంవచ్చి ముందుకెళ్ళాడు. ముగ్గురు మనుషులు కనిపించారు ప్రక్కన రెండు మోటారు సైకిళ్ళు వున్నాయి.

ఉమాకాంతం ముందుకెళ్ళి 'ఎవడ్రావాడూ ?' అని అరిచాడు. టార్చి పట్టుకున్న వాడి చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. రెండో మనిషి ఉమాకాంతాన్ని లాగి పక్కకి తోసాడు. ఉమాకాంతం విసురుగా క్రింద పడిపోయాడు. పెద్ద బలం వున్నమనిషి కాదుగదా !

ఆసమయంలో ఒక ఆటోగానీ, లారీ గానీ, బస్సుగానీ వెళ్ళలేదు. వీళ్ళు గాక మనుషులెవ్వరూ లేరు. పైగా చిక్కటి చీకటి. ఎంతో గట్టిగా అరిస్తేతప్ప ఎవ్వరికీ ఏదీ వినపడదు. వినిపించినా దూరంగా వున్న ఇళ్లల్లో వాళ్లకు మాత్రం వినిపిస్తాయి.

క్రింద పడ్డాడని చెప్పాగదూ? అతను లేచే టప్పటికి ఉమాకాంతం వాళ్ళావిడ చెయ్యిని ఒకడు బలంగా పట్టుకున్నాడు. ఒకడు ఆమె నోరును నొక్కేసాడు చేత్తో. ఆమె ఆటూ ఇటూ పెనుగులాడుతోంది. చేతిలో హేండు బ్యాగ్ జారిపోయింది. ఉమాకాంతం విసురుగా లేచి పరుగెత్తికెళ్ళి బూటుకాలితో ఒకడి డొక్కలో తన్నాడు. ఈ ఫైటింగంతా వంతెన చివర్న జరుగుతోంది. ఉమాకాంతం తన్నగానే ఒకడు రోడ్డుమీద నుండి బంతిలా దొర్లుకుంటూ వంతెన క్రిందకిపడి పోయాడు.

రెండవమనిషి ఉమాకాంతాన్ని బలంగా తోసాడు. హేండు బ్యాగ్ కాళ్ల కడ్డంపడి ఉమాకాంతం మళ్ళీపడ్డాడు. అతనికి కోపం ఎక్కువయింది. క్రిందపడిలేచాడు. అటూ ఇటూ చూసాడు. అది అంతా కొండప్రాంతం గనక రాళ్ళకుకొదవలేదు. అతనికి రుబ్బురోలంత రాయికనిపించింది. వెనకా ముందూ చూడకుండా ఉమాకాంతం ఆ రాయిని రెండు చేతుల్లోకి తీసుకుని విసిరేసాడు. అదివెళ్ళి ఒకడికాలు మీద పడింది. వాడు 'కెవ్వు'మని అరిచాడు. ఉమాకాంతం ఆగకుండా ఆమెనోరు నొక్కిన వాడి నెత్తిమీద బలంగా అదే రాయి తీసుకొని కొట్టాడు. వాడు చావుకేక పెట్టి క్రిందపడాడు. ఆమెకూడా గట్టిగా అరిచింది.

— రెండుమూడు నిముషాలకు జనం

పోగయ్యారు. వంతెన కిందకు దొల్లుకుంటూ వెళ్ళినవాడు కనిపించలేదు. వాడులేచి వెంటనే పారిపోయివుంటాడు. కేకలువిని. కాలు చితికిన వాడు జనం రావడంతో మోటారు సైకిలెక్కి ఎలా స్టార్టు చేశాడో వాడికే తెలియకుండా పారిపోయాడు.

ఆమె నోరు నొక్కిన వాడి తలమాత్రం పచ్చడయింది. వెల్లకిలా రోడ్డుమీద పడ్డాడు. రక్తపుమడుగులో.

పోలీసులొచ్చారు. కొట్టిన మనిషి ఎదురు గుండా వున్నాడు గనక శ్రమలేకుండా అరెస్టు చేశారు.

పోలీసులు అరెస్టుచేశారుగనక మనడిపార్టు మెంటువాళ్ళు వెంటనే సస్పెండుచేశారు.

ప్రకాశం చెప్పడం ముగించాడు. మధ్య మధ్య చప్పరించిన 'టీ' అయిపోయింది.

'వాళ్ళు తాగివున్నారా అప్పుడు?' గిరి ప్రశ్నించాడు.

'బాగా తాగివున్నారట.'

'అయితే ఉమాకాంతం అలా ప్రవర్తించ కుండా వుండాల్సింది. టార్చి వెలుగు మీదికి వేసినప్పుడు పట్టించుకోకుండా గబగబానడుచు కుంటూ వెళ్ళిపోవాల్సింది–ఇద్దరూ. అప్పుడు ఇంత గొడవ జరిగివుండేది కాదు. గోటితో పొయ్యే దాన్ని గొడ్డలితో నరికినట్లయింది.

'ఆడమనిషి మీద లైటు వేస్తుంటే చూస్తూ, ఎలా వూరుకుంటారయ్యా!'

'వూరుకోవాలి తప్పదు! అశుద్ధం మీద రాయేస్తే మనమీదే పడుతుంది. వాళ్ళని పట్టించుకొనకపోతే ఇలా ఉద్యోగము పోయేది గాదు, జైల్లో వుండాల్సిన అవసరమూ వుండేదిగాదు. పైగా వాళ్ళు బాగా తాగి వున్నారు. తాగినవాడెదురయితే తప్పించుకొని వెళ్ళాలి గానీ, ఇలా రాద్ధాంతం చేసుకుంటా రటయ్యా! పైగానేమో అతన్ని సస్పెండ్

నీతి

చేస్తే ఆఫీసరుతో అందరూ అన్యాయం అని అరవడమా. అయినా స్టాఫంతా ఏం మొహం పెట్టుకొని ఆఫీసరుదగ్గరి కెళ్ళారయ్యా! పోలీసులు అరెస్టు చేసిన వాణ్ణి ఉద్యోగంలో ఉంచమని ఏ సర్వీసు రూలు చెబుతుంది?'

ప్రకాశంనోరుతెరుచుకొని వుండిపోయాడు.

గిరి అభిప్రాయం ఆఫీసంతా పాకింది. కొందరు ఉమాకాంతం చేసింది ఒప్పు అన్నారు. మరికొందరు తప్పు అన్నారు. కానీ చాలామంది ఉమాకాంతం సర్దుకు వెళ్లిపోతే బాగుండేది, వాళ్లతో గొడవ పెట్టుకోకుండా, అనుకున్నారు.

అసోసియేషన్ సెక్రటరీ ముకుందరావు గిరి అభిప్రాయంవిని మండిపడ్డాడు: 'ఏమిటయ్యా గిరీ! అంతమంచి మనిషికి అన్యాయం జరిగితే సానుభూతి చూపించడంపోయి, పైగా ఉమా కాంతం చేసింది తప్పంటావా? ఇంకెప్పుడూ ఇలా అనకు. చూస్తూవుండు.వారం రోజుల్లో ఉమాకాంతం మళ్ళా ఆఫీసులోజేరి పనిచేస్తుం టాడు. తలమీద దెబ్బలు తిన్నవాడు మెల్లగా కోలుకుంటున్నాడు. వాడి స్టేట్‌మెంటు తీసు కుంటే ఇక కేసువుండదు!'

రెండురోజులు గడిచాయి.

ముకుందరావు అసోసియేషన్ తరుపున ఒక అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటుచేశాడు. సభ్యులందర్నీ రమ్మనమని విజ్ఞప్తిచేసాడు.

అందరూ సమావేశమయ్యారు.

ఇప్పుడు మన ఉమాకాంతం కేసు ఎదురు తిరిగింది. దెబ్బతిన్నవాడు చాలా పలుకుబడ గలవాళ్ల చేతిలోని మనిషి. వాళ్ళు ఒక కథ కల్పించి కేసును నడుపుతున్నారు. మన ఉమాకాంతాన్ని రక్షించాలంటే ఒక గట్టి లాయర్ని పెట్టాలి. ఉమాకాంతం పరిస్థితి మనకు తెలుసు. జీతం డబ్బులో కాలంగడిపే మనిషి. ఇప్పుడతనిదగ్గర డబ్బులేదు. అదంతా మనం చందాలు వేసుకుని కేసుని నడపాలి. ఆనందరావుగారుకూడా చాలా గట్టి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఉమాకాంతం తప్పక విడుదలవుతాడు ... అంటూ ముకుందరావు చెప్పాడు.

ఒక్కొక్కళ్లూ కనీసం ఇరవై రూపాయలు చందా ఇవ్వాలని సూచించారు. కొంతమంది ఇచ్చారు. కొంతమంది యిస్తామన్నారు. కొంతమంది అమ్మో ఇరవై రూపాయలే! అన్నారు.

గిరిమాత్రం ఇవ్వనని కచ్చితంగా చెప్పే శాడు, ముకుందరావు అతన్ని వదిలేసాడు.

సమావేశం ముగిసింతర్వాత ప్రకాశరావు గిరితో అన్నాడు, 'ఇరవై రూపాయలు ఇప్పుడు లేకపోతే తర్వాత యిస్తానని చెప్పొచ్చుగా. అలా తెగేసి యివ్వను అని మాట్లాడితే ఏం బావుందీ?'

'బాగుండేదేమిటీ? ఉమాకాంతం పెళ్ళి చేసుకొని ఐదేళ్లయింది. ఇంకా అర్ధరాత్రి పూటలు పెళ్ళాన్ని వెనకేసుకొని షికార్లు కొడితే ఇలాగే వుంటుంది. ఆయన పెళ్ళాం అందగత్తెని వూరందరికీ తెలియాలని అతని పుబలాటం గావును. ఏమైనా అతను చేసిన తెలివితక్కువ పనికి అందరూ చందాలు వేసుకోడం నాకిష్టం లేదు. ఎలాగూ వేసు కుంటున్నారు గాబట్టి ఆ బాధలేవో మీరు పడండి. నేనుమాత్రం దమ్మిడీ యివ్వను. ఊళ్ళోవాళ్ళ తల బద్దలు కొడితే అతన్ని రక్షించాలనుకోవడం అవివేకం...

ఆరోజు తన బంధువు కేసులో సహాయం చెయ్యలేదన్న ఉక్రోషంతో గిరి గబగబా వాగేసాడు.

ప్రకాశం మారు మాట్లాడక వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

గిరి బస్సుకోసం నిలబడ్డాడు. భార్య కమల ప్రక్కనే నిలబడింది రాసేపు. ఇక నిల్చోలేక 'షెల్టర్'లోకెళ్లి కూర్చుంది.

గిరికి కమలకు పెళ్లయి రెండేళ్ళయింది. మొదటి కాన్పు పోయింది. మళ్ళా ఇప్పుడు నెల తప్పింది. రెండు మూడు రోజులుగా ఒంట్లో బాగుండక పోవడంచేత డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్ళాలనుకున్నాడు గిరి.

గిరికి బాగా తెలిసిన డాక్టరు ఒకాయన

(31 వ పేజీ చూడండి)

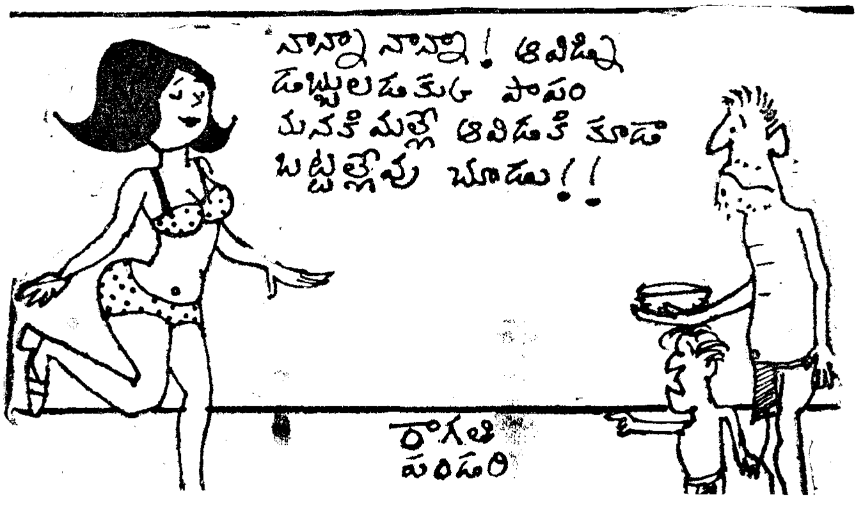

'ధర్మపథం'

సత్వగుణ ప్రయోజనం

బులుసు- వేంకటరమణయ్య

సత్త్వం, రజస్సు, తమస్సు అని గుణాలు మూడు విధాలనీ, వాటిలో తమోగుణం కంటె రజోగుణం మేలనీ, రజోగుణం కంటె సత్త్వగుణం మేలైనదనీ, సాత్త్వికులు తక్కినవారికంటె సులభంగా భగవంతుని చేరగలుగుదురనీ తెలిసినవారు అంటారు.

అయితే, సత్త్వగుణం ఉత్తమమైనదే అయినా— ఆ గుణం ఉన్నంత మాత్రాన భగవంతుని చేరలేము. అది భగవంతుని చేరడానికి మార్గాన్ని మాత్రం చూపగలదు. ఆ మార్గాన్ని అనుసరించి వెళితే భగవంతుణ్ణి చేరుకోవచ్చు.

దీనికి శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస ఒక చక్కని ఉదాహరణాన్ని తెలియజేశారు—

ఒక వ్యక్తి అడవి మార్గంగా తన ఊరికి పోతూ ఉండగా ముగ్గురు దొంగలు అతన్ని పట్టుకొని, అతని సొమ్మంతా దోచుకున్నారు. అయినా వారికి తృప్తి కలగలేదు. ఒక దొంగ అతన్ని చంపడానికి సిద్ధపడ్డాడు. కాని వారిలో ఒకడు "వీణ్ణి చంపినందువల్ల మనకేం ప్రయోజనం? కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టేసి విడిచిపెట్టి పోదాం" అని మొదటి దొంగను సమ్మతింపజేశాడు. వారా మనుష్యుని కాలు చేతులు కట్టివేసి వెళ్ళిపొయ్యారు.

కొంతసేపయాక మూడవదొంగ వచ్చి, అతని కట్లు విప్పివేసెను. 'అంతే కాకుండా ఆతన్ని ఆ అడవిని భద్రంగా దాటించి, అతని ఊరిదగ్గర విడిచిపెట్టి, ఆ దొంగ వెనుకకు పోసాగెను. అప్పుడా మనుష్యుడు సవినయంగా ''అయ్యా! నీవు నాకట్లు విప్పడమే కాకుండా అడవి దాటించి నన్ను భద్రంగా మా వూరికి చేర్చావు. నీ ఋణం తీర్చుకోలేను. మా యింటికి వచ్చి నా ఆతిథ్యం స్వీకరించి వెళ్ళాలని నా ప్రార్థన'' అని అన్నాడు. ఆ దొంగ ''నేను మీ యింటికి రావడం నాకే ముప్పు. అక్కడికి వస్తే జనులు నన్ను చూస్తారు. నేను దొంగనని గ్రహించి పోలీసులకు అప్పగిస్తారు. మీ యింటికి దారి చూపడమే నా పని. నా పని తీరింది కనుక, నేను వెళ్లిపోతాను'' అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

బాటసారిని చంపాలన్నవాడు తమోగుణం వంటివాడు. కాళ్లు చేతులు కట్టివేసి, ఆ అడవిలో విడిచిపెట్టి పోదామని చెప్పినవాడు రజోగుణం వంటివాడు. కట్లు విప్పి అడవి నుంచి బయటపడునట్లు చేసి, ఊరిదగ్గర దిగపెట్టినవాడు సత్త్వగుణం వంటివాడు.

ఉత్తమమైన సాత్వికగుణం భగవంతుణ్ణి చేరే మార్గాన్ని చూపుతుందేగాని, ఆ గుణం ఉన్నంతమాత్రాన భగవత్సాన్నిధ్యం లభించదని తెలుసుకోవాలి.

నీతి

(18వ పేజీ తరువాయి)

పున్నాడు. ఆయన గిరికి కాస్త బంధువు కూడా. ఆయన దగ్గరికెళ్లాలంటే బస్సులో ఆరుమైళ్ళు ప్రయాణం చెయ్యాలి. ఆటో అయితే చాలా డబ్బు అవుతుందని బస్సుకోసం నిలబడ్డాడు.

బస్సు మెల్లిగావచ్చి ఆగింది. బస్సునిండా జనం కిటకిట లాడుతున్నారు.

కమల బస్సు ముందునుండి ఎక్కింది. గిరి బస్సు చివర నుండి ఎక్కాడు చాలా కష్టపడి (మగవాళ్లని బస్సు ముందర నుండి ఎక్కనివ్వరు.) బస్సు బరువుగా కదిలింది. బస్సు ఫుట్‌బోర్డు మీద దాదాపు డజను మంది నిలబడ్డారు ఒకళ్లుమీద ఒకళ్లు ఎక్కి. వాళ్లంతా పళ్లబుట్టలోంచి ఓ ద్రాక్షగుత్తి బయటకు వచ్చినట్లుగా వేలాడుతున్నారు.

గిరికి చమటపోసి చొక్కా అంతా తడిసిపోయింది. మెల్లగా జనాన్ని తోసుకుంటూ బస్సు ముందరి వేపుకు వచ్చాడు. అక్కడ ఆడామగా తేడాలేకుండా జనం నిలబడ్డారు. కమల ఇబ్బందిగా అటూఇటూ కదుల్తోంది ఆ జనం మధ్య.

గిరి చూసాడు. మాటాడకుండా నిలబడిపోయాడు. ఎవరైనా ఆడవాళ్లు దిగడానికి లేస్తారేమో, ఆ సీట్లో కమలని కూర్చోమని చెబుదామని అటూ ఇటూ చూస్తున్నాడు. ఎవరూ దిగేట్టుగా కన్పించలేదు.

బస్సు నాలుగైదు స్టేజిల్లో ఆగింది. అప్పటికి కాస్త బస్సులో రద్దీ తగ్గింది.

ఎవరో ఆడమనిషి లేచివెళితే కమల అక్కడ కూర్చుంది. మరికాస్త దూరం పోయాక, గిరికి నిలబడ్డ చోటే ఓ సీటు ఖాళీ అయింది. హమ్మయ్య అనుకుంటూ కూర్చున్నాడు

గిరి సీటులో వెనక్కివాలి కూర్చున్నాడు. అప్పటివరకు బస్సులో ఎక్కి జనంమధ్య నలిగిపోయిన శ్రమనంతా మర్చిపోసాగాడు.

బస్సు మరో స్టేజిలో ఆగింది. మళ్లా కదిలింది.

గిరి ఏదో ఆలోచిస్తున్నవాడల్లా మొదటి వరస సీట్లో కూర్చున్న భార్యవైపు చూసాడు. ఆమె సీట్లో కిటికీవైపు ఒదిగి కూర్చుంది. ప్రక్కన ఎవరో ఒకతను కూర్చున్నాడు:

గిరి గుండె మండింది. తన భార్య ప్రక్కన అలా కూర్చుంది ఎవడు? వాడికసలు జ్ఞానం వున్నట్టులేదే! ముందు వరసలు ఆడవాళ్ల సీట్లు. అందులో మగవాళ్లు కూర్చోడానికి వీలులేదు – ఆడవాళ్లు వున్నప్పుడు. అతను బస్సులో ఎక్కడా సీటులేక అక్కడ కూర్చున్నాడనటానికి వీటులేదు. బస్సులో రెండుమూడుచోట్ల సీట్లు ఖాళీగా వున్నాయి. మరి ప్రత్యేకంగా వాడక్కడ ఎందుకు కూర్చున్నట్టు? వెళ్ళి లేవమనిచెప్తే? చూస్తే కావాలని కూర్చున్నాడల్లే వుంది. అదేనిజం. వాడు మధ్యమధ్యలో కమలకేసి చూస్తున్నాడు.

సృష్టిలో మానవజన్మ చాలా గొప్పది
అందులోనూ స్త్రీ జన్మ
మరింత ఉన్నతమైంది.
సృష్టికాధారమైన స్త్రీ తనరక్తాన్ని
పంచి ఇచ్చి-నవమాసాలు మోసి
కన్న తన ప్రతిరూపాన్ని చూసి
మురిసిపోయే అతిమధురమైన
క్షణాలే స్త్రీ జీవితాన్ని ఉన్నతపరిచే
అర్హతలు! ఆ బిడ్డే సర్వస్వంగా
భావిస్తుందా తల్లి.
వాడు, బోసి నవ్వులు నవ్వితే-
వాడు నోరు తెరచి 'అమ్మా!' అని
పిలిస్తే ప్రపంచాన్నంతా
జయించినంతగా గర్విస్తుంది.
ఆ బిడ్డే ఏడ్చినపుడు తనలోని
ప్రేమంతా రంగరించి, లాలిపాడి
జో కొట్టి నిద్రపుచ్చుతుంది...
కాని...కాని...ఆ తల్లి
పలుకలేని- పలుకురాని
మూగవిజే అయితే...ఆబాధ
భరించలేనిది. పైగా తను
పాడలేని జోలపాటను
తన ముందే మరొకరు పాడి
బిడ్డను లాలిస్తుంటే... అది
ఊహించలేని బాధ.
అటువంటి పాత్రలో
సజీవంగా నిలిచిన శారద
అత్యంత సహజమైన నటన
ప్రేక్షక హృదయాలపై చెరగని
ముద్రగా వేస్తుంది!

శ్రీలక్ష్మి ప్రొడక్షన్స
దేవుడు చేసిన పెళ్లి

స్క్రీన్‌ప్లే-దర్శకత్వం
తాతినేని రామారావు

నిర్మాత:
ఎ. పూర్ణచంద్రరావు

లక్ష్మి ఫిలింస్

నీతి

గిరి లేచాడు. అతని మొహమంతా ఎర్రగా అయింది. ఎంత నిగ్రహించుకుందామన్నా కుదరడంలేదు అతని కోపం. కమలకూర్చున్న చోటుదగ్గరికి కదులుతున్న బస్సులో తడబడుతూ చేరుకున్నాడు.

కమల ప్రక్కన కూర్చున్న మనిషిని చూసాడు.

జుట్టుబాగా పెంచాడు. వెడల్పాటి కళ్ళజోడు పెట్టుకున్నాడు. నల్లగా వున్నాడు. మీసాలు బాగా క్రిందికి దిగినట్టుగా కత్తిరించుకున్నాడు. వెడల్పాటి బెల్టు, రంగు రంగుల డిజైనుగల చొక్కా, చారల బెల్ బాటం పాంటుతో వున్నాడతను.

గిరి అతని భుజం తట్టాడు. అతను చాలా నెమ్మదిగా తలపైకెత్తి ఏమిటి అని చూశాడు.

'ఇది ఆడవాళ్లసీటు' కటువుగా అన్నాడు గిరి.

'అయితే ఏమిటి ?' హిందీలో అడిగాడు.

గిరి రక్తం పొంగింది. కళ్లు ఎర్రనయ్యాయి. కోపంతో ఒణికిపోతున్నాడు.

'ఇది ఆడవాళ్లసీటు. మగవాళ్లు కూర్చోకూడదు. అక్కడ చోటుంది వెళ్లికూర్చో' అరిచాడు.

'నువ్వెళ్లి కూర్చో!' అని తాపీగా తలతిప్పుకున్నాడు.

'ఏయ్ ! కండక్టర్ !' వీడ్ని... ఈస్త్రీం ద్రల్ని సీట్లోంచి లేపు'అని అరిచాడు.

బస్సులో అందరూ గిరివంక చూసారు. కండక్టర్ దగ్గరికి వచ్చాడు.

'ఇది ఆడవాళ్ళ సీటు! లే తమ్ముడూ!'అని హిందీలో చెప్పాడు కండక్టర్.

'నీకెందుకు పోవయ్యా!'అన్నాడతను. కండక్టర్ మాట్లాడ లేదు. 'లేవమంటే లేవరండీ ఏం చెయ్యమంటారూ?' గిరివేపుకు తిరిగి అని వెళ్లిపోయాడు కండక్టర్.

గిరి అసహాయంగా అందరివేపుకిచూసాడు. ఎవరూ గిరికి సహాయంరాలేదు. మన కెందుకొచ్చిన గొడవ అన్నట్లుగా కూర్చున్నారు.

దెబ్బ తిన్నమనిషిలా అయిపోయాడు గిరి. కోపం కట్టలు తెంచుకుంది. రక్తం నరనరాల్లోకి వేగంగా ప్రవహించింది. ఒళ్లంతా సెగలు కక్కింది. పట్టుకున్న పైజనుప కడ్డీని వదిలేసి రెండు చేతులూ కమల ప్రక్క కూర్చున్న మనిషిమీద వేశాడు. బలవంతంగా లేపడానికి ప్రయత్నిస్తూ 'చెప్తుంటేనీక్కాదూ? సిగ్గులేదూ...ఆడమనిషి ప్రక్కన కూర్చుని పైగా గీరగా మాట్లాడతావా?'అన్నాడు.

'వదులు...వదులు' హిందీలో అని గిరిని విదిలించిపారేశాడు అతను.

గిరి పిచ్చివాడయ్యాడు. ఆ మనిషి మెడ వంచి వీపు మీద దభీ దభీ మని గుద్దాడు. అతను లేచాడు.

పెద్దగొడవయింది.

అప్పుడు బస్సులోని వాళ్లంతా కలగజేసుకొని ఇద్దర్నీ విడదీసారు.

కమలబిత్తరపోయి చూస్తోంది గిరిని.

'ఛీఛీ...నీతిలేని మనుషులు. ఆడవాళ్లని గౌరవించని నాయాళ్లు. కుక్కలు...ఛీ...థూ వీళ్లది మనిషి పుటక కాదు...జంతుపుటకంటే అన్యాయం...' గిరి నోటి వెంబడి బూతులు కూడా వచ్చేసాయి గిరిగట్టిగా అరుస్తూనే వున్నాడు.

బస్సు ఒక స్టేజిలో ఆగింది. గిరి దిగవలసింది అక్కడే. కమల మెల్లగా సీట్లోంచి లేచింది, చాలా నీరసంగా వుంది. కళ్లు తిరుగుతున్నట్టుగా అనిపించింది

గిరి గబగబా బస్సుదిగాడు. కమలని చూస్తూ 'దిగు ... ఇంకా దిక్కులు చూస్తావేం?' గద్దించాడు.

కమల గుడ్లనీరుపెట్టుకుంది.

'కళ్లు తిరుగుతున్నాయండి ?' దీనంగా అంది.

గిరి గబగబావచ్చి రెండుచేతుల్తో కమలని పట్టుకొని మెల్లిగా బస్సు దింపాడు.

బస్సు వెళ్లిపోయింది.

*   *   *

మరునాడు ఆఫీసుకు వచ్చి రావటంతోనే ప్రకాశం దగ్గరికి వెళ్లాడు గిరి.

జేబులోంచి పాతిక రూపాయలు తీసి ప్రకాశానికిచ్చాడు. 'ఈ డబ్బు ముకుందరావుకిచ్చెయ్. నిన్న ఇవ్వమని చెప్పాను కదా. అందుకే ఇవాళ నాకై నేను ఇవ్వడానికి మొహం చెల్లడం లేదు. నిన్న నేను అన్నదంతా మర్చిపొమ్మని చెప్పు.' అన్నాడు.

ప్రకాశం గిరివంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ వుండిపోయాడు. ఏమిటీలా హఠాత్తుగా మారిపోయాడా ని.